

## BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-  
NIEUWS-

Woensdag



## COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK  
BLAD.

20 Februarij.

## FRANKRIJK.

PARIS, den 17den Februarij

Naar men verzekert, hebben verscheidene hoofdamttenaren van ministerien, die zich naar de departementen wilden begeven, om zich als kandidaten voor te doen, in last gekregen op hunnen post te blijven, op straf van destitutie zoo zij zich verwijderden.

— Men verwacht den prins van Joinville spoedig te Brest terug. De heer Frognon is gisteren avond van de Tuilerien derwaarts gegaan, om den prins te ontmoeten.

— De russische gezant, graaf Pahlen, heeft heden morgen depeches naar Petersburg afgezonden, die door een zijner aide-de-camps miseten worden overgebracht.

— Uit Toulon schrijft men van den 12den: Men maakt toebereidselen om naar Mexico te zenden twee bataillons infanterie, twee batterijen artillerie en een compagnie sappeurs van het wapen der genie. Men geloof, dat de infanterie te Algiers ingescheept en genomen zal worden tot de troepen van het leger van Afrika. Het lijneschip *le Duboué* en de lastkorvetten *Agatha* en *Egerie*, zoud den de gezegde troepen naar St. Jean d'Ulca overbrengen en eene stoomboot zou dezelve vergezellen, om de schepen, wanneer de wind tegen is, tot meerder spoed, op sleeptouw te nemen. — Aan de westkust wordt het lijneschip *le Généreux* uitgerust, om te Brest troepen aan boord te nemen.

— Het *Journal des Débats* maakt de volgen de aanmerkingen over het gisteren vermeld besluit van het Madridsch gouvernement.

Het spaansche gouvernement heeft de cortes onbepaald gepro-rogat, ten einde zijne zorgen over te brengen tot het ten einde brengen van den burgeroorlog te besteden. Deze gewichtige en onverwachte maatregel moet niet toegeschreven worden, zoo als men gewoont was te gelooven, aan den invloed van den president van den raad, den heer Perez de Castro, eerst onlangs uit Lissabon te Madrid gekomen, om zijne portefeuille te aanvaarden. De heer Perez de Castro, wiens slechte gezondheidsstaat door de vermoeijenssen van de reis nog meer verzwakt is, is slechts om den vorm geraspreegd geworden. Het is waarschijnlijk, dat de koningin met het besluit nemen om de cortes te prorogeren, den raad gevolgd heeft van den minister van finantien Pita-Pizarro.

Voor het overige heeft men in de tegenwoordige gesteldheid van Spanje, noch de werking, noch den invloed van deze vergadering te betreuren. In hare jongste zittingen had zij zich met langwijlige discussien bezig gehouden, en de debatten, waartoe het voorstel van den heer Seoane over de door den heer Toreno gesloten kontrakten zonder leiden, hadden meer tot schandaal dan tot nut gestrekt.

In het besluit tot ontbinding wordt gezegd, dat de koningin tot de prorogatie gekomen was, zij aanmerking van de gewichtige besleuten, waaraan het gouvernement zich op dit oogenblik bezig houdt, en die in de toekomst een belangrijke betrekking heeft op den aanstaanden verloop van de zaken, en die groote over wilde ondernemen, om spoedig aan den burgeroorlog een einde te maken; en nu overweging, dat de lange tijd, gedurende welke de vertegenwoordigers bijeen geweest waren, voor het algemeen en voor bijzondere belangen niet voordelig was, terwijl zij daarentegen in de provincien nuttig werkzaam konden zijn. De cortes worden dan geprorogeed, onder voorbehoud, gelijk het artikel luidt, om hen weder bijeen te roepen, zoodra de motieven, die tot de prorogatie geleid hadden, het zouden vergunnen.

In bijzondere berigten uit Madrid tot den 10den wordt gemeld, dat het besluit van de prorogatie vrij algemeen gelaakt werd. Al de bladen voeren hevig tegen den maatregel uit; de gematigde omdat het ministerie er toe gekomen was, de geestelikerde omdat het ministerie nog niet verder gegaan was en de ontbinding uitgesproken had. De president der kamer, de heer Isturiz, beklaagde

zich, dat men hem in de zaak niet gekend had, daar hij het besluit te gelijk met al zijne ambtgenooten had vernomen.

In berigten uit Bayonne tot den 13den dezer, wordt de prorogatie aan den invloed of zelfs aan den wil van *Espartero* toegeschreven.

— Don Carlos bevond zich den 10den nog te Bergara, men wilde, dat daar een aantal troepen, bestemd voor de eerste nieuwsoperatie, zoude geconcentreerd worden.

— In het koffijhuis *Tortoni* werden heden de 3 pCt. tegen 78,65 a 62½ aangeboden. Er werd volstrekt geen nieuws rondgedragen.

## NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Februarij.

Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijze gevierd de heugelijke verjaardag van Z. K. H. Prins *Willem Alexander Paul Frederik Lodewijk*, oudste zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje.

— Bij koninklijke besluiten zijn benoemd, tot auditeur-militair in het provinciaal kommandement van Noord-Brabant, mr. J. H. Telders en in dat van Overijssel mr. H. J. H. de Bruyn, advocaat en procureur te Zwolle.

— Naar men met genoegen vernemt, heeft het Z. M. bebaagd te bepalen, dat de miliciens van de ligtingen van 1832 en 1833, die met onbepaald verlof naar huiswaarts gekeerd waren, en thans zijn opgeroepen, om in dienst gesteld te worden, voor zoverre zij gedurende den tijd van hun onbepaald verlof in den huwelijken staat mogten zijn getreden, voorlooppig niet in dienst gesteld zullen worden, en alzoo in het genot van het onbepaald verlof zullen blijven.

— De baron *Mortier* tot heden gezant van wege Frankrijk bij ons hof en in plaats de heer *Bois le Comte* gekomen is, heeft eerstgisteren zijne brieven van oopthoud aan Z. M. den Koning overhandigd, en zal in het laatst dezer week 's Gravenhage verlaten. De baron *Mortier* is, in plaats van den hertog van *Montebello*, tot fransch gezant in Zwitserland henoemd.

— Zijne Majesteit heeft het departement van marine gemachtigd, om met de firma *P. van Vlissingen* en *D. van Heel* een contract aan te gaan, tot daarstelling eener weektuiglijke inrigting voor het slaan van gelijkdragtig touwwerk in de Rijkse lijnbaan te Amsterdam.

— Hoogstdezelve heeft bepalingen gearresteerd betrekkelijk het tot stand brengen van een pensioen-fonds voor en het verlenen van pensioenen aan de weduwen en weezen van Hoogleraren, in te gaan met den 1sten januarij van dit jaar.

— Ook heeft Hoogstdezelve bewilligd, dat over 1839, op gelijken voet en voorwaarden als zulks krachtens besluiten door Zijne Majesteit in het afgelopen jaar en in het laatst voorgaande genomen heeft plaats gehad, tegemoetkomingen uit het fonds van den landbouw zullen worden toegekend aan eigenaren van vee, ten gevolge der onder de runderen heerschende longziekte gestorven of afgestorven.

— Van wege en onder toezigt van de directie van den Waterstaat zal in den grooten weg der 1ste klasse van Zwolle naar Lelystad, op de plaats van het bestaande poortveer genaamd de Oude Schouw, eene vaste brug worden gelegd, waarop een tol zal worden geheven, op den voet van het tarief voor de Rijkse tollers op de grooten wegen vastgesteld.

— Het *Handelsblad* vermeldt, dat zich een gedeelte der afscheffers van het bestaande hervormde kerkgenootschap aan de bepalingen onderworpen heeft door de regering in der tijd voorgeschreven, en dat derhalve door dezen aan den koning is vergund geworden, zich openbaar tot de uitoefening hamer godsdienst te vereenigen.

— Uit Leiden wordt gemeld, dat de directeur van het postkantoor aldaar, ter zake van het lasterlijke artikel, geplaatst in de *hemische Courant* van den 14den dezer, den weg van rechts zal inslaan.

— Te Berlijn gelooven velen, dat de post van gouverneur van Luxemburg vooreerst niet vervuld zal worden, en dat de post

Dumoulin nog een geruimen tijd met het opperbevel belast zal blijven.

De brusselsche *Indépendant* behelst het volgende:

Men verzekert dat de bepaalde besluiten van het gouvernement, die morgen aan de kamer van vertegenwoordigers zullen medegedeeld worden, bestaan in een ontwerp van wet, in het wezen gelijk aan dat, hetwelk in 1831 gestemd werd, en volgens welk de koning zou geautoriseerd zijn, om het definitief traktaat van scheiding te teekenen.

» Het artikel van de wet van 1831 luidde aldus: De koning is geautoriseerd om te sluiten en te teekenen het definitief scheidingstraktaat tusschen België en Holland, vastgesteld den 16den October 1831, door de gevolmagtigden van de vijf groote mogendheden in conferentie te Londen vereenigd, onder zoodanige bepalingen, voorwaarden en voorbehoud als Z. M. in 's lands belang, noodig of nuttig zal kunnen oordeelen.»

Onder de te Brussel gisteren in omloop zijnde geruchten over hetgeen in de zitting der vertegenwoordigers van heden zou voorvallen behoorde het volgende: 1. dat de minister van buitenlandsche zaken zijn vorig rapport met de jongste onderhandelingen zou aanvullen, zonder conclusien te nemen; 2. dat de finantieminister, *ad interim*, de *Mérolé*, een ontwerp van gedwongene leening van 100 millioenen fr. zou voordragen, om de kosten van wapening te dekken, tot op het oogenblik dat de groote mogendheden met de wapenen het traktaat zouden willen ten uitvoer leggen. Beide deze besluiten komen intusschen in de tegenwoordige omstandigheden, niet zeer waarschijnlijk voor; 3. Sommige vertegenwoordigers zouden het adjournement over alle kwestien verlangen, tot zolang het ministerie weder compleet was, de ministers van finantien en van justitie definitief benoemd waren; 4. De heer de *Mérolé*, schoon staatsminister en minister van finantien *ad interim*, zou in de kamer onder de gewone leden plaats nemen, om daarmee het verschil van gevoelen aan te toonen, dat tusschen hem en zijne ambtgenooten de ministers bestond; 5. De gewezen minister *Ernst* zou weder onder de leden der oppositie plaats nemen, in de hoop van later weder in het bestuur te kunnen treden; 6. De heer *Lebeau* zou in den geest van toetreding tot de nieuwe voorstellen spreken, en door den minister van openbare werken *Nothomb* ondersteund worden; terwijl de heeren *Gendebien* en *Dumortier* hun in den geest van tegenstand zonder beantwoorden; 7. De vertegenwoordigers van Limburg en Luxemburg hadden besloten, uit vrees van te groote verantwoordelijkheid, zich van de stemming te onthouden. Eindelijk zonder de gematigde leden een uitsel van ten minste 48 uren vragen, om zich te beraden, alvorens te beslissen.

Behalve deze onderscheidene elkaander hier en daar tegensprekende geruchten, werd meer algemeen en stellig verzekerd, dat men de noodige maatregelen zou in 't werk stellen, om de orde en vrijheid van beraadslaging buiten en binnen de kamer te handhaven. Men zou stellig besloten zijn, om de tribunen bij de teekenen, 't zij van goed- of van afkeuring, te doen ontruimen, en zelfs de personen die zich aan dergelyk betoef schuldig gemaakt hadden voorloopig in verzekerde bewaring te nemen.

— Door het lid der kamer *Dumortier* zijn weder twee brieven geschreven, de eene aan het engelsche volk, de andere aan de Belgen gericht. De laatstgenoemde wordt thans door de meeste belgische bladen medegedeeld. Na het nieuwe traktaat naar zijne inzichten te hebben beschouwd, resumeert hij aldus: » 1. Niets is veranderd in het grondgebied; 2. de reductie van de schuld is maar schijnbaar, omdat wij recht hadden op denzelfden uitslag, op eene grotere reductie ten gevolge van de likwidatie van het syndikaat, aangenomen dat de kwestie wel gesteld en onze regten wel verdedigd werden; 3. De mede-sovereiniteit over de Schelde is voor ons verloren en de sluiting dier groote rivier is uitgesproken. Zoo is dat het nieuw traktaat over het geheel nadeeliger voor België dan dat van 1831.

» Terwijl de zaken nu buitenlands aldus bepaald worden, wat zien wij binnenslands gebeuren? De onverwachte schok aan een onzer grootste financiële etablissementen gegeven, de crisis der etablissementen van financiële associatie, de schorsing in de betalingen van verscheidene groote bankiershuizen.

» Ziedaar, mijne vrienden, die uitslag, de treurige uitslag van zoveel pogingen en moeite, van uitgaven en offeringen. Binnenslands is het de offering aan Holland, binnenslands het verlies van het openbaar crediet en eene crisis, die dreigt zich op eene schrikverwekkende wijs te ontwikkelen.

» Wie heeft ons tot dit zoo onverwacht resultaat gebragt? Ik aarzel niet om het te verklaren; het is het gedrag van het ministerie.»

De heer *Dumortier* betoegt vervolgens dat het ministerie van alles de schuld droeg. Hij beklagt zich dat de kwestie van het grondgebied voor de conferentie niet gebragt is, vóór dat de 24 ar-

tikelen op nieuw door dezelve vastgesteld waren, dat het bewind zich niet had laten gelegen liggen aan de bepalingen omtrent de Scheldevaart, noch om de pensioenen; dat men zijne regten op de Nederlandsche vloot niet had doen gelden, op de kolonien, op het syndikaat, dat het bewind de kwestie van de schuld niet begreep en had, enz. De heer *Dumortier* zoekt vervolgens het verschil tusschen de toestand van 1831 en den tegenwoordigen: toen stond de geheele belgische nationaliteit op het spel, thans lag de geheele kwestie in het bezit van Limburg en Luxemburg, in het bedrag van de schuld en in het oppergebied van de Schelde. Het noodlotigste wat België kon overkomen was; dat men het tot de aanneming dwong. Men moet dus wachten tot men Limburg en Luxemburg als geveld kwam nemen, en dan verklaren, dat men de schuld niet zou betalen; dit zou het middel zijn om eene betere verdediging te bekomen.

» *Ernst* behelst nog een' anderen uitvoerigen brief van een der leden van de kamer der vertegenwoordigers, de heer de *Roere*, tegen de aanneming der 24 artikelen gericht.

— Sommige belgische bladen behelzen thans ook in haar geheel de reeds vermeldde tot opstand aanzettende proclamatie aan de belgische troepen gericht. Niet alleen wordt daarin het leger tot ongehoorzaamheid aangezet, maar hetzelfde belooft den bijstand van alle europesche ballingen, dat is alle uit hun land verdreven rustverstoorders; alle slagtoffers van het heilig verbond zouden er trotsch op zijn, om zich neven de belgische in opstand geraakte troepen, bij de heftige worsteling, te kunnen scharen.

— Een der oudste advokaten van Brussel, de *Frenne*, heeft eene brochure in 't licht gegeven: *Het afgeslachte masker* getiteld. Des schrijvers meening is, dat het eigenlijk doel der conferentie geweest is om Frankrijk en België tot eene restauratie te leiden, en dat de tegenwoordige tegenstand van België zulks alleen kan verhoeden.

— Een der brusselsche bladen, dat nog den tegenstand toegevoerd blijft, beweert dat de troepen in het kamp van Beverloof de afscheiding van het grondgebied niet zouden gedogen, en dat de Luxemburger vertegenwoordigers de onafhankelijkheid van de provincie zouden proclameren, wanneer de kamer in den afstand van het gedeelte dier provincie bewilligde!

— Vorst *Leopold* heeft eergisteren eene deputatie uit de kamer van koophandel te Antwerpen ontvangen, die zich waarschijnlijk over de bepalingen van de Scheldevaart kwam beraden.

— Te Antwerpen waren gisteren (18 Februarij) genoteerd: B.-lg. 98 1/2; 3 pCt. 68 1/2; 1/4; Spanje 17 1/2; 17 1/2; Nap. v. 93; Rom. L. 100 1/2; Certif. te Antw. 99 1/2; Wissel op Amst. en Rott. 1 pCt. v.

Langs den nieuwen weg over de landengte van Suez heeft men berigten uit Bombay tot den 2den januarij. Men zag thans in geheel Britsch Indië met gespannene verwachting de aanstaande gebeurtenissen te gemoet. Het daartoe verwachte Britsche leger heeft zich den 1sten december naar Afghanistan in beweging gesteld. Te gelijk, en wel op den 29sten en 30sten november, heeft de Gouverneur-Generaal van Britsch Indië, lord *Auckland*, aan de overz van de Sutlich (een tak van den Indus) eene zamenkomst met den magtigen koning van Lahore, *Runjeet Sing*, gehouden. De laatste vooral moet daarbij eene verblindende eestersche pracht hebben ten toep gespreid. Een geheel heer van schitterend opgefuijnde olifanten behoorde tot zijner stoet. *Runjeet-Sing*, die onder anderen een portret van koningin *Victoria*, in eene prachtige, massief-gouden lijst, van lord *Auckland* ten geboenke ontving, heeft zich bij het gehonden mondsprek gunstig voor de engelsche regering uitgelaten, doch het blijkt niet, of hij den doortogt der Britsche troepen door zijn land heeft toegestaan. Men hield zich intusschen in Indië overtuigd, dat zoo de Russen zich slechts niet met de zaak mengden, de redding in Afghanistan, dien men zelfs tot aan Herat, en dus tot aan de grenzen van Perzië, wil uitstrekken, goed gelukken zou. Toch waren velen niet zonder bezorgdheid voor de toekomst, daar de onafhankelijke staten, die aan het gebied der Engelschen in Indië grenzen, meerendeels eene vijandelijke houding hadden aangenomen.

#### 176STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

9de Trekking: N<sup>o</sup>. 23310, een prijs van 1000; N<sup>o</sup>. 1285, 1000; N<sup>o</sup>. 8197, 1000; N<sup>o</sup>. 10981, 1000.

10de — N<sup>o</sup>. 20808, een prijs van 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (18 Februarij) waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 54 negen zestigste, 1/2; dito 5 pCt. 100 elf zestigste, 1/2; Kansbil. 26 elf zestigste; Amst.-Synd. 1/2 pCt. 94 1/2; dito 3 1/2 pCt. 79 1/2; Handelw. 115 1/2; O. Indië 5 pCt. 98 drie zestigste, 1/2; Sp. Arden 17 vijf zestigste, drie achtste; oude Russen 105 1/2; Roebel 5 pCt. 70 1/2; Bant. 75 1/2.